

Hvordan stå i endringer?

Noen filosofiske refleksjoner og
etiske utfordringer

Henrik Syse, forsker og filosof
syse@prio.org

«Samarbeidskompetanse og medbestemmelse»

Royal Garden Hotel, Trondheim

31. januar 2018

Et samfunn i endring (1)

The Beatles / 1962-1966

The Beatles / 1967-1970

Et samfunn i endring (2)

Usikkerhet

Store endringer ...

- ... skaper en fare for «fartsblindhet»,
- men skaper også nye muligheter,
- gir anledning til å se tilbake og finne ressurser vi kanskje hadde glemt,
- utfordrer oss til å dyrke noen grunnleggende kvaliteter, verdier og dyder,
- og utfordrer oss til å analysere nøye den verden vi befinner oss i.

Det raske og det langsomme

- To livsviktige kompetanser:
  - *Evnen til å takle forandring, se muligheter, holde seg orientert og være dynamisk.*
  - *Evnen til å ta vare på grunnleggende verdier, være forsiktig, nøye og tilstedeværende i det nære.*
- Hvordan kan vi kombinere disse to?

Grunnleggende spørsmål

- Hva er målet for det vi gjør?
- Hvordan kan vi forebygge store avstander?
- Hvordan kan vi unngå en opplevelse av «profesjonell asymmetri»?
- Hvordan kan vi spille på lag?
- Hvordan kan vi skape trygge rom, med god og tydelig kommunikasjon?

Verdier

- Det som styrer oss og driver oss.
- Gap mellom det vi sier er våre verdier, og det som faktisk er våre verdier?
- Noen verdier bevarer sin viktighet midt oppi alle forandringer:
  - Måtehold
  - Respekt
  - Tillit